

משך חכמה

פרשת פקודי-החודש פסקא ו - י

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ה - כה טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפד כו' סוטה לו, ב. והיה לבבם דבוק לה', שיזכרו מעלתם, שהם נושאים את הכבוד².

[ז]

לט, כה) ויעשו פעמני זָהָב טְהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת הַפְּעַמָּנִים בְּתוֹךְ הָרַמְּנִים עַל שׁוּלְי הַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרַמְּנִים:

מדוע כתוב פעמוני זהב טהור, ובפרשת תצוה לא כתוב זהב טהור

לט, כה) ויעשו פעמוני זהב טהור. הנה³ בציוי בפרשה תצוה (כח, לג) לא נזכר טהור. ונראה, אף במקום שנאמר זהב טהור, היו רשאים לעשות זהב טהור. רק כאן אתי לדרשה, דפעמונים

[ז]

³ [ז] [ט, כה) ויעשו פעמני זָהָב טְהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת הַפְּעַמָּנִים בְּתוֹךְ הָרַמְּנִים עַל שׁוּלְי הַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרַמְּנִים" ע"כ. יש לדקדק, דבציוי על עשיית פעמוני הזהב במעיל, לא נצטווה שיהיו זהב טהור, והיינו מזוכך היטב. עיין בזה באריכות בפרשת תרומה, פסקה ח], כדכתיב (כח, לג) "וְעָשִׂיתָ עַל שׁוּלְי רַמְּנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל שׁוּלְי סָבִיב וּפְעַמָּנֵי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב", ומדוע עשו פעמונים זהב טהור, כדכתיב "ויעשו פעמני זָהָב טְהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת הַפְּעַמָּנִים בְּתוֹךְ הָרַמְּנִים עַל שׁוּלְי הַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרַמְּנִים". ונראה, שאף על פי שלא נצטוו על זהב טהור, היה מותר לעשות זהב טהור, לפיכך בציוי לא כתוב טהור, וכאן כתוב שעשו זהב טהור. זה בדרך הפשט.

ובדרך דרש נראה דהא דכתיב טהור, בא לומר שמקבל טומאה, כמו שדרשו חז"ל במנחות (כט, א) על הא דכתיב בשולחן הטהור (ויקרא כד, ו), דבא ללמד שהשולחן מקבל טומאה, ומלמד שעשו את הפעמונים באופן שיהיו ראויים לקבל טומאה, והיינו שיעשו בהם ענבל, וכמבואר בזבחים (פח, ב) שבכל פעמון היה ענבל, שכלי מתכת העשוי לתכשיט של בגד אינו מקבל טומאה, אלא אם כן הוא משמיע קול כמבואר בשבת (נח, ב). ומשה למד שיש לעשות פעמונים במעיל, מדכתיב בציוי המעיל (כח, לה) "וְהָיָה עַל אֶהָרָן לְשֵׁרֵת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבָאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי ה' וּבָצִאתוּ וְלֹא יָמוּת", מפורש שיהיה קול במעיל, ועל כורחך היינו הענבל שיהיה בתוך הפעמון. ועיין היטב בסוגיא במנחות כט, א שם מוכח, דיש לדרוש טהור מכלל דהוא

פרשת עשיית בגדי הכהונה

שמות לט, ב - לב

פסקאות: ו - ח

[ז]

לט, ז) וַיִּשֶׂם אֹתָם עַל כְּתֹפֶת הָאֶפֶד אֲבָנֵי זָפְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל פְּאֶשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה:

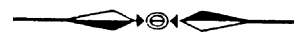
מה הפירוש זכרון לבני ישראל

לט, ז) אבני זכרון לבני ישראל. שיזכרו¹ בני ישראל ששמותם חקוקים באפד לפני ה', ויתבישו לעשות עבירה, וכמו שאמרו גבי

¹ [ז] [ט, ז) וַיִּשֶׂם אֹתָם עַל כְּתֹפֶת הָאֶפֶד אֲבָנֵי זָפְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל פְּאֶשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה" ע"כ. פשט הכתוב משמע, שבני ישראל יהיה להם זכרון לפני ה'. אבל באמת זה אינו, דלעיל בציווי עשיית אבני החושן, כתוב (כח, יב) "אֲבָנֵי זָפְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׂאָ אֶהָרָן אֶת שְׁמוֹתֵם לִפְנֵי ה' עַל שְׁתֵּי כְתָפָיו לְזָפְרוֹן", ופירש רש"י על סוף הכתוב, (שם) "לזכרון - שיראה הקדוש ברוך הוא השבטים כתובים לפניו, ויזכור צדקתם", עכ"ל רש"י. אם כן "זָפְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל" שכתוב בראש הפסוק, אין הכונה שבני ישראל יזכרו לפני ה', אלא שבני ישראל יזכרו שהם נושאים את הכבוד של ה' במשכן, ויתביישו לחטוא.

ואף על פי שכאן לא כתוב "לפני ה' לזכרון", והיה אפשר לפרש שה' יזכור את בני ישראל, מכל מקום, כיון שבפרשת תצוה, "זָפְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל" פירושו שבני ישראל יזכרו שהם חקוקים על אבני החושן, כך גם כאן הכונה כזאת, כיון שנכתב באותו לשון. וכן הוא מבואר בסוטה (לו, ב): "וזהו, ונתפשהו בבגדו לאמר וגו' (בראשית לט, יב) - באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו: יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות, דכתיב (משלי כט, ג): "ורועה זונות יאבד הון" ע"כ.

² תמצית דבריו: הפירוש 'זכרון לבני ישראל', שבני ישראל יזכרו שהם כתובים על גבי החושן, ויתביישו לחטוא.

משך חכמה

פרשת פקודי-החודש פסקא ו - י

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ה - כה טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

לט, כו) פֶּעֶמֶן וְרִמּוֹן פֶּעֶמֶן וְרִמּוֹן עַל שׁוּלֵי הַמַּעֲיֵל סָבִיב לְשֵׁרֶת פְּאֶשֶׁר
צָנָה ה' אֶת מֹשֶׁה:

מדוע רק בפעמונים כתוב "לשרת", ולא בשאר בגדי כהונה

לט, כו) פעמון ורמון כו' לשרת כו'. וכן בתצוה (כח, לה) והיה על
אהרן לשרת ונשמע קולו כו'.⁵ אין הפירוש שישרת בהם אהרן
בקודש, רק פירושו כמו (שמות לט, א) ומן בגדי השרד כו' עשו
לשרת בקדש, שפרש"י (שם) שהם משרתים ומכסים הקדש
בעת המסעות, כן הפירוש כאן, שהפעמון ורמון ישרת לאהרן
בבואו אל הקודש, כמו שפירשו בתוספות ישנים בשם רבינו
חננאל יומא דף נב, א חביבים כו' לשליח, שזה כמו שליח שמבשר
שבא אהרן, יעויין שם. והנה הם משרתים לאהרן כמו שליח,
ופשוט⁶.

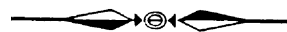
העשויים לתכשיט בגדים טהורים, רק כשהן משמיעים קול,
היינו זוג עם ענבל שהוא משמיע קול, דכלי מתכות טמא, וכמו
דמפרש בפרק במה אשה שבת דף נח, ע"ב, ומפיק לה מקרא, כל
דבר אשר יבוא באש כו', לכן מספר שעשו פעמונים וענבלים
כדאמר בזבחים פח, ב, לכן אמר שעשו פעמוני זהב טהור, דמכלל
דמקבלי טומאה, וכמו דדריש מנחות דף כט, א יעויין שם היטב,
ובציווי כתיב ונשמע קולו (כח, לה) ועל כרחך דיעשו זוג וענבל,
ודו"ק, דמשום זה בציווי לא כתב טהור⁴.

[ח]

טמא לעניין מעיל.

⁴ תמצית דבריו: הא דכתיב פעמוני זהב טהור, ובפרשת תצוה לא
כתוב שיעשו פעמוני זהב טהור, בא ללמד שמקבלים טומאה, כיון
שעשו ענבל בפעמונים, אבל בפרשת תצוה שמפורש שיעשו
פעמונים שמשמיעים קול, אין צריך לפרש טהור, ללמד שיעשו
פעמונים שמשמיעים קול. ולמדו לעשות פעמונים, מדכתיב שם
ונשמע קולו כו'.

⁵ [ח] לט, כו) "פֶּעֶמֶן וְרִמּוֹן פֶּעֶמֶן וְרִמּוֹן עַל שׁוּלֵי הַמַּעֲיֵל סָבִיב לְשֵׁרֶת פְּאֶשֶׁר
צָנָה ה' אֶת מֹשֶׁה" ע"כ. יש לדקדק, מדוע לא כתוב בבגדי כהונה לשרת, רק
בפעמונים, כאן ובפרשת תצוה (כח, לה) "וְהָיָה עַל אֶהֱרֹן לְשֵׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ
בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְפָנָי ה'".

ונראה ששרות הכתוב בפעמונים אינו שרות לה', שאהרן ישרת בהם בקודש
לה', אלא הם שרות לאהרן, ומצאנו לשון זה לעיל (לט, א), דכתיב "ומן
התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שָׂרָד לְשֵׁרֶת בְּקֹדֶשׁ", ופירש רש"י
"ומן התכלת והארגמן וגו' - שש לא נאמר כאן, ומכאן אני אומר, שאין בגדי
שרד הללו בגדי כהונה, שבבגדי כהונה היה שש, אלא הם בגדים שמכסים
בהם כלי הקדש בשעת סלוק מסעות, שלא היה בהם שש" עכ"ל. ולפי זה,
על כורחך הא דכתיב לשרת בקודש אינו שרות לה', שאינם בגדי כהונה,
אלא הם שרות לקודש שמכסים בהם את כלי הקודש, כמו כן שרות דכתיב

בפעמונים, הכונה שרות לאהרן להכנס לקודש.

וביאור השרות הוא על פי חז"ל ביומא (נב, א) דגרסינן, "חביבין ישראל
שלא הצריכין הכתוב לשליח", וכתבו התוס' ישנים וז"ל "פירש ר"ח, שלא
הצריכין הכתוב לשליח ביום הכפורים, שבכל שנה היו פעמוני זהב ורמון
כשנכנס להיכל להשמיע קול, כאדם ששולח שליח להודיע שהוא בא, אבל
ביום הכיפורים היה נכנס בבגדי לבן בפנים, ולא היה נשמע קולו בבואו אל
הקודש, ולכך, כיון דאיכא חביבות כל כך, מצי עייל להדיא" עכ"ל, הנה
מבואר, שהפעמונים היו משרתים ושלוחים של אהרן להודיע שבא אל
הקודש.

⁶ תמצית דבריו: הטעם שרק בפעמונים כתוב "לשרת", ולא
בשאר בגדי כהונה, דאין הכונה שרות לה', אלא הכונה שרות
לאהרן להודיע שבא אל הקודש.

פרשת הבאת המשכן ובגדי הכהונה למשה

שמות לט, לג - מג

פסקאות: ט - י

[ט]

משך חכמה

פרשת פקודי-החודש פסקא ו - י

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ה - כה טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

(לט, לג) הנה' בויקהל (לה, יא) כתיב בריחו וקרי בריחיו, היינו, להורות על בריח התיכון שבו כתוב עשייה בפני עצמו. ובפקודי גבי הבאה, כתיב בריחו וקרי בריחיו גם כן כנראה לעיל, ובהקמת המשכן (מ, יח) כתיב בריחיו, היינו משום שהבריח התיכון לא הועיל נתינות משה, רק בנס היה עומד, כדאיתא בשבת פרק הזורק (צח, ב) יעויין שם. וזה רמז נכון⁸.

[י]

(לט, לח) ואת מזבח הזהב ואת שֶׁמֶן המִשְׁחָה ואת קִטְרֵת הַסַּמִּים ואת מִסַּךְ פֶּתַח הָאֹהֶל:

האיך היה מותר לעשות קטורת בחול ובכלי חול

(לט, לח) ויביאו כו' ואת קטורת הסמים. ולעיל בויקהל (לז, כט) ויעשו כו' את קטורת הסמים טהור. צריך ביאור⁹ הא קיימא לן

רק לשון רבים, כיון שהבריח התיכון היה נכנס לאחר שכבר עמדו הקרשים לצפון מערב ודרום, ובנס היה מתכופף, לפיכך לא הקימו משה, לכן כתוב בלשון רבים, שאינו כולל הקמת הבריח התיכון.

[י]

⁹ [י] (לט, לח) "וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קִטְרֵת הַסַּמִּים וְאֵת מִסַּךְ פֶּתַח הָאֹהֶל" ע"כ. יש לדקדק, איך עשו את הקטורת לפני הקמת המשכן, והרי אסור לעשות קטורת אלא בקודש ובכלי קודש, כמבואר ברמב"ם (כלי המקדש ב, ו) וז"ל "וכל מעשיה בקדש בתוך העזרה ומשל הקדש, והמפטם את הקטרת מן החולין או בכלי של חולין פסולה". והוא סוגיא ערוכה בכריתות (ו, א).

והנה להלן (מ, כו-כז) בעריכת כל כלי הקודש, כתוב "וַיִּשֶׂם אֶת מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת: וַיִּקְטֹר עָלָיו קִטְרֵת סַמִּים פְּאֶשֶׁר צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה" ופירש רש"י וז"ל "כז) ויקטר עליו אהרון קטרת - שחרית וערבית, כמו שנאמר (שמות ל ז) בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות וגו'" עכ"ל, מבואר שאהרן הוא שהקטיר את הקטורת. אבל הרמב"ן תמה עליו דהרי בשבעת

פרשת הבאת המשכן ובגדי הכהונה למשה

שמות לט, לג - מג

פסקאות: ט - י

[ט]

(לט, לג) וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה אֶת הָאֹהֶל וְאֵת כָּל פְּלִי קַרְסָיו קַרְשָׁיו [בריחו] בְּרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וְאֹדְנָיו:

מדוע בציווי ועשיית הבריחים, כתיב לשון יחיד, וקרי לשון רבים. ובהקמתו כתיב

רק לשון רבים

⁷ [ט] (לט, לג) "וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה אֶת הָאֹהֶל וְאֵת כָּל פְּלִי קַרְסָיו קַרְשָׁיו [בריחו] בְּרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וְאֹדְנָיו" ע"כ. יש לדקדק: א. מדוע בציווי עשיית הבריחים (לה, יא), ובעשיית הבריחים (לט, לג), כתוב בריחו לשון יחיד, וקרי בלשון רבים בריחיו. ב. מדוע בהקמת המשכן (מ, יח) הכתיב והקרי שוים, דכתיב בריחיו בלשון רבים. ג. באמת הקרי בויקהל הוא ללא יו"ד, דהקרי הוא "בְּרִיחָיו". אלא שמכל מקום הקרי הוא לשון רבים, והכתיב בריחו, לשון בריח יחיד].

ונראה, דכיון שהבריח התיכון בנס היה עומד, כדאיתא בשבת (צח, ב) ופירש רש"י "בנס היה עומד - שאחר שהקרשים כולן נתונים באדנים לצפון למערב ולדרום היה נותנו, ומבריה לשלשת הרוחות, ואין לך אומן יכול לעשות כן, ובנס היה נכפף מאליו", עכ"ל, לכן כתבה תורה כתיב בלשון יחיד, וקרי בלשון רבים, לרמז על שני סוגי בריחים שהיו במשכן, הבריח התיכון שבנס היה עומד, ושאר הבריחים. ובהקמת המשכן לא כתוב לשון יחיד, לרמז שבהקמת המשכן לא הקים משה כלל את הבריח התיכון, כי אין לו אומן שיכול לעשות כן, ומעצמו היה נכפף, ומשה רבינו ע"ה לא הועיל בהקמתו.

⁸ תמצית דבריו: הטעם שציווי ועשיית הבריחים, כתוב לשון יחיד, וקרי לשון רבים. להורות שהיו שני סוגי בריחים במשכן, הבריח התיכון שבנס היה עומד, ושאר הבריחים. ובהקמתו כתוב

משך חכמה

פרשת פקודי-החודש פסקא ו - י

מאת הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן זצוק"ל מדווינסק

בעל מחבר ספר "אור שמח" על הרמב"ם

עם ביאור בינת החכמה - מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ה - כה טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

וערבית כמו שנאמר (שמות ל, ז) בבקר כו' בהטיבו כו' יקטירנה, דעל אהרן קאי, צריך לאמר איך פטמה בצלאל בלא משכן, על כרחין כרבי יהושע בן לוי בירושלמי שקלים פרק ד' הלכה ג' דסבר פטמה בחולין כשרה, יעויין שם, ודו"ק. ובמנחות דף ט, א למד על יציקה ובלילה שכשירה בזר, ומדכהונה לא בעיא, פנים נמי לא בעיא כו', ולפי זה הא איכא פטום הקטרת דבעיא פנים ולא בעיא כהונה, ועל כרחך דסבר ריש לקיש כרבי יהושע בן לוי בירושלמי, דפטמה בחול כשירה ודו"ק¹⁰.

אבל לפירושו רש"י שאהרן הקטיר את הקטורת הראשונה, ולשיטתו הא דכתיב (ל, ז) "והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בפקר בפקר בהיטיבו את הקטרת", דהוא לאחר הקמת המשכן על ידי אהרן, אם כן סובר רש"י שבשעת ימי המילואים לא הקטיר משה רבינו קטורת, ורק לאחר שבעת ימי המילואים שנחנכו הכהנים, אז הקטיר אהרן הקטורת הראשונה על מזבח הזהב, ולפי זה קשה מאוד, איך עשה בצלאל עשיית הקטורת עבור אהרן בחול ובכלי חול, והרי לאחר שהוקם המשכן אסור לעשות קטורת בחול ולא בכלי חול, ועל כורחך צריך לומר, דהולך כשיטת רבי יהושע בן לוי דסובר בירושלמי שקלים (ד, ג) שפיטום הקטורת יכול להיות בחולין.

ומצאנו לריש לקיש בגמרא בבבלי, דסובר כרבי יהושע בן לוי. דהנה ריש לקיש מוכיח במנחות (ט, א) דאם בלל המנחה חוץ לעזרה כשרה, כיון שבבבלי המנחה אינה צריכה כהונה, ואם אינה צריכה כהונה אינה צריכה חומה, וכשרה בחוץ. ויש להקשות על ריש לקיש, הא פטום הקטורת אין צריך כהונה, אבל צריך פנים, כדאייתא בכריתות (שם), וכפסק הרמב"ם (שם), אלא על כורחך, דסובר ריש לקיש כרבי יהושע בן לוי דירושלמי (שם), דפטום הקטורת כשר בחולין, ולא מצאנו דבר שאין צריך כהונה, וצריך פנים לשיטת רבי יהושע בן לוי.

¹⁰ תמצית דבריו: האיך היה מותר לעשות קטורת בחול, ובכלי חול. לרמב"ן דמשה רבינו הקטיר בשבעת ימי המילואים, אתי שפיר, דהמשכן היה אז דינו כבמה, דמותר לפטום קטורת לבמה בחול ובכלי חול. ולרש"י שרק אהרן הקטיר לאחר שבעת ימי המילואים, צריך לומר, דסובר כרבי יהושע בן לוי, דפטום הקטורת מותר בחול ובכלי חול.

דכל מעשה הקטרת צריך להיות בקדש, ואם פטמה בחוץ או בכלי חול פסולה, יעויין ר"מ הלכות כלי המקדש פרק ב הלכה ז, ואיך עשה בצלאל טרם שהוקם המשכן בחול את הקטרת, וצריך לאמר כהרמב"ן (להלן מ, כז) שהך ויקטר עליו קטרת סמים (מ, כז), קאי על שבעה ימי המילואים שהקטיר משה שהיה זר, ולכן נתפטמה שלא במשכן, ואז היה דינו כבמה יעויין תוספות עבודה זרה (לג, ד"ה בחלוק שאין בו) [לד, א ד"ה במה] כו'. אולם לפירוש רש"י לקמן (מ, כז ד"ה ויקטר עליו קטרת) שחרית

ימי המילואים כל העבודה עשה משה רבינו. וז"ל הרמב"ן (מ, כז) "ויקטר עליו קטורת סמים - משה הקטיר עליו כל שבעת ימי המילואים. ואף על פי שלא אמר בצואה (בפסוק ה) והקטיר עליו קטורת סמים, הבין זה משאר העבודות כלן, שהרי צוה אותו בכאן (בפסוק ד) שידר הלחם ויעלה הנרות. וכן ויעל עליו את העולה ואת המנחה (להלן פסוק ט). משה הוא המעלה, שכן נצטוה (לעיל כט לח) וזה אשר תעשה על המזבח, שיתחיל הוא לעשות כן בעבדו בימי המילואים, כי הצואות כולן שם (מפסוק א ואילך) על עבודת משה. ואמר אחרי כן (בפסוק מב) עולת תמיד לדורותיכם, שיעשו כן הכהנים לדורות. ולכן אמר בה בסדר פנחס (במדבר כח ו) עולת תמיד העשויה בהר סיני, שהתחיל אותה משה שם. והנה משה רבינו בכל העבודות הכהן הראשון, ולפיכך הקטיר גם הקטרת. ואולי בכלל ונתת את מזבח הזהב לקטרת (פסוק ה) שתקטירנו עליו מיד. ומה שאמר בצואה (לעיל ל ו ז) ונתת אותו לפני הפרוכת והקטיר עליו אהרן קטורת סמים, להורות על ענינו מיום שהתחיל אהרן בכהונתו ולעולם, שכן אמר (שם ל ח) ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים, ואין הדבר אלא מיום זה ואילך, כי בכאן (בפסוק ד) צוה למשה בפירוש והעלית את נרותיה. ובפירוש רש"י (בפסוק שלפנינו) ראיתי, ויקטר עליו אהרן קטורת שחרית וערבית, כמה שנאמר (לעיל ל ז ח) בבקר בבקר בהטיבו את הנרות וגו', ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים וגו'. ולא ידעתי אם הוא טעות סופרים עכ"ל.

והנה מבואר, דלפי הרמב"ן משה רבינו הוא שהקטיר בכל שבעת ימי המילואים את הקטורת. והנה כתבו התוס' בעבודה זרה (לד, א ד"ה במה), שבכל שבעת ימי המילואים היה המשכן נחשב רק כמו במה, ועל פי זה מיושב היטב, דכיון שעוד לא היה משכן, היה מותר לפטמה ולעשותה בחול עבור ההקטרה בבמה, ומה שעשה בצלאל בחול ובכלי חול, עשה כדי שמשם יקטיר בשבעת ימי המילואים שהיה דין המשכן כבמה, ולכן היה מותר לעשותה בחול ובכלי חול.

